

КАМАЛА ХАРРИС

АКШнын Демократиялык партиясы Джо Байденди расмий түрдө президенттикке, Камала Харриси вице-президенттикке талапкер деп расмий көрсөттү. Калифорния штатынын мурдагы прокурору Камала Харрис АКШ тарыхында вице-президенттикке сунушталган биринчи аялзат өкүлү. Анын энеси Индиядан, атасы Ямайкадан болот.

ЕАЭБ өлкөлөрүн индустрىалдаштыруу картасы жалпы көлемү 200 миллиард долларды түзгөн 180 ири долбоорду камтыйт деп билдириди ЕЭК коллегиясынын мүчөсү Артак Камалян.

22 427 054

Дүйнөдө коронавирус эпидемиясынын эпикени согулундай баштады деген жакши жаңылык айтылууда. Бирок, 20-августка карата дүйнөдө COVID-19га кабылгандардын саны 22 миллион 427 миң 54 адамды, каза тапкандары 788 миң 15 адамды түздү.

№66
(3138)

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий газети

ЭРКИН ТОО

WWW.ERKINTOO.KG

ЖУМА, 2020-жылдын 21-АВГУСТУ

ТЕҢИР ТООЛУКТАРДЫН ТЕМПИ

Кыргызстан 2020-жылдын 7 айында ЕАЭБ жана ЕС өлкөлөрүнө, АКШ, Түркмөнстан сыйктуу бир катар чет өлкөлөргө жалпы көлөмү 400 миң 848,235 тонна айыл чарба продукцияларын экспорттоого жетишти. Мындай ийгиликтерге өлкө аймактарындагы кайра иштептүүчүү ишканалар да өз салымдарын кошууда. Апта ичинде Нарын облусун иш сапар менен кыдырган Президент Сооронбай Жээнбеков 19-августта Кочкор районунда сүт заводунун ишмердиги менен таанышты. Учурда бул ишканда өз өндүрүшүн эл аралык стандарттарга ылайыктап көнөйтүүдө. Долбоордун наркы 72 млн сомду түзөт. Кошумча 26 млн сом каражат тартуу зарыл. Мамлекет башчысы Орус-кыргыз өнүктүрүү фондунан, "Айыл Банкка" жана "Кепилдик Фондуна" үстүбүздөгү жылдын сентябрь айына чейин бул заводдун курулушун аяктоо үчүн жеңилдетилген каражаттарды бөлүүнү сунуштады. Ал эми кечээ, 20-августта Ат-Башы районунда Казакстанга сүт азыктарын экспорттоо жаткан ушундай эле заводдун иши менен таанышты жана экспорттук потенциалы бар, жогорку сапаттуу продукцияларды өндүргөн ата мекендин өндүрүүчүлөргө ар дайым колдоо көрсөтүлөөрүн билдириди.

2-БЕТТЕ

АКАКТАТКАН АПТАП

Япониянын Хамамацу шаарында 41,1 градуска жеткен рекорддук ысык апта катталды. Буга чейин 41 градустук ысык 2018-жылдын 23-июлунда Кумагая шаарында болгон. Токиодо абанын температурасы 35 градуска жетүүдө. Кошумчаласак, 18-августта АКШнын "Өлүм өрөөнүндө" +54,4 градустук ысык болду.

АЛТЫНЧЫ КҮНҮ ТОЙ БОЛОТ...

Бишкекте 20-августтан тарта коомдук унаалардын күймылына жана кафе-ресторандардын иштөөсүнө киргизилген чектөөлөр алынды. Коомдук унаалар дем алыш күндөрү да жүрөт, кафе-ресторандар, соода комплекстери саат 7-00дөн 00-00дөн чейин иштейт. Гүлбактарда, парктарда жана аянттарда сейилдөөгө болот. Баса, Бүткүл дүйнөлүк саламаттыкты сактоо уюму (ВОЗ) өлкөлөрдү карантин киргизбөөгө чакырууда.

Оюнчулар иргелүүдө

БШК ТИЗМЕЛЕРДИ КАБЫЛ АЛБАЙ КОЮУГА УКУКТУУ

Бытыйл Кыргызстанда парламенттик шайлоолор төртүнчү ирет партиялык тизме боюнча өткөрүлөт. Кечээ, 20-августта шайлоого катышууга бел байлаган саясий партиялар тарабынан Жогорку Кенештин депутаттыгына талапкерлердин тизмесин аныктоо аяктады. Эми алардын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү 24-августта saat 18.00гө чейин тизмелерди жана тиешелүү документтерди БШКнын кароосуна тапшырыши керек.

Мындан сырткары, шайлоого жолдомо алган партиялар 5 миллион сом өлчөмүндө күрөө коюшат.

Эске салсак, шайлоонун датасы жарайлангандан тарта 44 партия саясий өнөктүккө катышуу ниеттерин билдиришкен эле. Алардын 21и: Агрардык партия, "Демократ", Кыргызстан коммунисттеринин партиясы, "Эмгек", "Бийлик элге", Кыргызстандын Элдик демократиялык партиясы, "Бирик", "Таза коом", "Кыргызстан эл биримдиги" жана "Жаратман Эл" ж.б. партиялар оюндар башталбай жатып эле жарыштан чыкты. Ошентип, оюнчулардын саны 23кө түштү. Алардын катары октябрга чейин дагы иргелээри шексиз.

20-августста карата "Мекенчил", "Ата Мекен", "Жашылдар партиясы", "Бир Bol", "Чоң-Казат", "Адам – Демократ", "Актив", "Ордо", "Мекеним Кыргызстан", "Республика", "Биримдик" Демократиялык партиясы, "Ййман нур", "Нур" Либералдык-демократиялык партиясы, "Мекен ынтымагы", "Кыргызстан", "Социал-демократтар", "Бүтүн Кыргызстан", "Замандаш", "Реформа" жана башка партиялар курултайларын өткөрүшүп, талапкерлердин тизмелерин бекитишти. "Реформа" партиясы талапкерлерди интернеттин жардамы менен тандады.

Бирок, саясат таануучулар аталган партиялардын арасында түзүмү түзүк, идеологиялык айкын багыты бар саясий бирикмелер жок экендигин айтышууда. Шайлоого аттанган партиялардын баарысына курулай демагогия жана тарпы чыккан популизм мунездүү, аларда идеологиялык багыт жок – максат бирөө гана: кандай жол менен болсо да мандат алуу. Буга чейин деле Жогорку Кенештеги бири-бири менен идеологиялары боюнча атаандашкан, өз электоратынын кызыкчылыгын коргой билген партияларды эч ким көргөн эмес. Алардын мүчөлөрү өз партиясынын максатын жөндөп билишпейт. Бул жагдай партиялардын кедери качып, артына кеткенин далилдеп турат. Партиялардын басымдуу тобу шайлоого карата гана уйку-

дан ойгонушуп, чээндеринен чыгышты десек да болот. Алардын максаты – добуштарды сатып алуу менен болсо да жеңишке жетишп, эч кандай идеология-мидеологиясыз, программасыз эле Жогорку Кенештеги үстөмдүк орнотуп, кызмат бөлүштүрүү боюнча өз талабын мамлекетке таңуулоого багытталган. Партиялар учун тизмеге биринчи кезекте олигархтарды жана криминалдык чөйрөнүн өкүлдөрүн кошуу салтка айланууда. Айтсак, алтынчы чакырылыштагы Жогорку Кенештеги дәэрлик бардык депутаттарын жана саясатта эбак жыдыган эски ысымдарды "Ата Мекен", "Республика", "Бир Bol", "Бүтүн Кыргызстан", "Кыргызстан", "Мекеним Кыргызстан", "Замандаш" жана башка партиялардын тизмелеринен көрүүгө болот.

"Мекеним Кыргызстан" партиясы өзүнүн Карамушкинасын тапты - талапкерлеринин арасынан Бишкек шаарынын мурдагы вице-мэри Татьяна Кузнецованы көрүүгө болот. "Атажурт" партиясынын лидери, экс-спикер Ахматбек Келдибеков да "Мекеним Кыргызстан" шерик болду. Ал эми БШКнын мурдагы төрагаларынын бири Туйгуналы Абраимов "Республика" партиясынын, экинчиси Абылбек Сариев "Реформанын" тизмесинде. Коронавирустун кесепети менен вицелик кызматынан ажыраган Алтынай Өмүрбекова жана Өкмөттүн Талас облусундагы мурдагы өкүлү, "ата мекенчи" Койсун Курманалиеваларга да "Республиканын" тизмесинен орун табылды. "Замандаш" алдынчы саптагы талапкерлердин катарына ЖАМКнын төрагасы Мелис Турганбаевди, алтынчы чакырылыштын акчалуу депутаты Айсулуу Мамашеваны, экс-башкы прокурор Элмурза Сатыбалдиевди, ишкер Имамидин Ташовду кошту. Ал эми "Ата Мекен" – Жаңы дем" альянсынан күтүүсүз баш тарткан экс-премьер-министр Темир Сариев "Ак-Шумкар" партиясына төрагалык кылуу милдетин

Ражап Баялиевге откөрүп берип, өзү "Бүтүн Кыргызстан" командасты менен шайлоого аттанды. Жогорку Кенештеги төрагасы Дастанбек Жумабеков бол ирет "Кыргызстан" партиясынын тизмеси боюнча бактысын сынап көрөт.

Негизи кимдер жана кандай жарандар депутаттыкка талапкер боло алышат? Мыйзамга ылайык, шайлоо күнү 21 жашка толгон Кыргызстандын жараны депутаттыкка талапкерлигин корсөтүүгө укуктуу, башка елкөлөрдүн жараны талапкер боло албайт. Бир адам бир гана партиянын тизмесине кире алат. Акылынан ажыраган, ойлонууга жөндөмсүз деп табылган жарандар жана кылган кылмыши учун жаза мөөнөтүн өтөп жаткан адамдар шайлоого катыша албайт, ал эми мурда соттолгондор болсо, жаза мөөнөтүн өтөп бүтүүсү зарыл.

Тизмеге канча талапкерди киргизүүгө болот? Жалпы сан 75тен көп, бирок 200ден ашпоосу, бир жыныстагы талапкерлер 70%дан көп болбошу шарт. Жаш курактары боюнча талапкерлердин 15 пайыздан кем эмесин 35 жашка чейинкилер, дагы 15%ын башка улуттун өкүлдөрү түзүшү керек. Ден соолугуна байланыштуу мүмкүнчүлүгү чектелген эки талапкер тизменин алдынчы 50 сабына кошуулусу милдеттүү. Борбордук шайлоо комиссиясы тизмени карап чыгып, аны кабыл албай коюуга да укуктуу. Бир партияга 65тен ашык мандат берилбейт.

Мамлекеттик, муниципалдык кызматкерлер, жалпыга маалымдоо кражаттарынын өкүлдөрү талапкерлиги коюлган күндөн тарта шайлоо жылынтыгы жарыяланганга чейин ишмердүүлүктөрүн токтотууга милдеттүү.

Кошумчаласак, жакында "Жалпы иш" деп аталган коомдук фонду алдынчы парламенттик шайлоо боюнча жарандардын мамилесин билүү максатында социалдык изилдөөлөрдү жургүзгөн. Ага ылайык, шайлоочулардын 75,6% добуш берүүгө катышат, бирок, 82,3% кимге добуш беришсөрөн билбейт. Дагы бир сурамжылоо 14-18-август аралыгында Limon.KG сайты тарбынан жургүзүлгөн жана ага катышкан жаштардын 83,9% парламенттик шайлоого ииеттөнген партиялар арасында татыкуулар жок деп жооп кайтарышкан.

Атайды Алтымышев

Дайындоо

ЖАҢЫ РЕКТОР ӨЗ ИШИН БАШТАДЫ

Кыргыз-Түрк "Манас" университети Кыргызстан жана Түркия ортосундагы достуктун алтын көпүрөсү катары билим берүүдө эл аралык үлгүгө жооп бергидей багытта иш алып барууда. Аталган окуу жай өз ишин баштаган мезгилден тартып бир гана өсүүнүн жолунда келет. Бул окуу жайдын бутургүчүлөрү иш менен камсыз болууда да алдыңкы сапта тураарын тана албайбыз. Албетте, билим берүү сапатынын жогору болушу бирден бир себеп. Мындан ийгиликтердин башаты сөзсүз жетекчинин иш билгилигинин таасиринен экенин байкоого болот. Дүйнөнүн багынтууга белсенген Кыргыз-Түрк "Манас" университети жакында жаңы жетекчилүү болду. Тагыраак айтканда ректор болуп профессор, доктор Алласлан Жейлан мырза дайындалды.

Алласлан Жейлан мырза байыркы дүйнөлүк тарых, түрк маданияты, тарыхий география жана стратегия боюнча адис болгондуктан, ақыркы 25 жыл аралыгында Чыгыш Анатолия, Түндүк Чыгыш Анатолия, Кавказ жана борбордук Азиянын байыркы тарыхы боюнча эл аралык илимий изилдөөлөрдү, каззууларды жана долбоорлорду жургүзүп келген. Көптөгөн мамлекеттерде, анын ичинен Кыргызстанда да түрк маданияты жана тарыхы боюнча илимий долбоорлорду жургүзгөн. Ушунун өзү Кыргызстандан, кыргыз элинен, салтынан, үрп-адатынан толук тааныштыгы бар экенин далилдеп турат. Кыргызстанга келе жатып, кыргыздар отурукташкан Вандын Эржиш аймагына караштуу Улуу Памир айылына кайрыла келген. "Кыргызстанга болгон тарен сүйүү жана урматыбызды Эржиш-Улуу Памирден баштадык" – деп Алласлан Жейлан мырза аталган айылдагы кыргыз туугандарынын үйүндө конок болуп, откөндөргө багыштал курган окуп, аксакалдардын батасын алып, айыл-апанын дасторконунан даам сыйып, эл менен кецири баарлашып кайткан. "Ата Журтуна жолдогон саламдарын алып келүү биз учун маанилүү максаттардын бири. Улуу Памир айылында жашаган кыргыз бир туугандарыбызга буга чейин корсөткөндөй эле, мындан кийин дагы социалдык-экономикалык жана маданий багыттагы колдоолорубуз улана берет"-дейт ректор, профессор, доктор Алласлан Жейлан. Мына ушундайча көнүл жылыткан жолугушулардан соң ректор мырза өз ишин 18-августтан тарта баштады.

КТМУнун эмгек жамааты жаңы ректорду жылуу кабыл алышып, өзүнүн бай тажрыйбасы менен бөлүшүт деген тарен ишенимде экендиктерин билдириши.

Айзада Дүйшөнбаева

2020-жыл – региондорду өнүктүрүү, өлкөнү санариптештируү жана балдарды колдоо жылы

ШААР ТИБИНЕ АЙЛАНГАН АЙЫЛ ӨКМӨТҮНДӨ

Бынылкы жылдын катаалдыгына карабастан элибиз өздөрүнүн ден соолугуна кам көрушүп, коронавирустан сак болушуп, беткан менен колкапты кийиниш, аралыкты сакташып иштеп жатышат. Ошондой мекемелердин катарына Ош областынын Ноокат районундагы Токтомамат Зулпуев атындагы айыл өкмөтүн кошуп айттууга болот. Учурда жогорудагы айыл өкмөтүн бир топ жылдардан бери айыл аймагындагы айылдын элин мыкты билген тажрыйбасы мол МУРЗАКУЛОВ Советбек Сыдыкович жетектейт. Аппарат кызматкерлерине жана айыл башчылары менен иштөөдө ар кандай маселени өз убагында чечүүгө аракеттеген.

Союз кезинде “Россия” колхозу болуп турган мезгилде “сары алтыны” менен таанылган, эмгектин алдыңылары, баатырлары чыккан. Ошол мезгилде Токтомамат Зулпуев жетектеп турган болчу. “Өмүр бизден етүп кетсе, эл эмгектен эскерсін” деп айтылган таамай сөз экенине ынанып олтурамын. Кезеңинде ак иштеген, элдин жүгүн көтөрғен, “айылды шаар тибине айлантым” деген асыл ойлору бар эле, - деп замандаштары көп жолу эскерип, жолгушиштердеги айыл калышаар эле. Эмгегине жараша бааланып, ысмы өзү жетектеген Т.Зулпуев атындагы айыл өкмөтүнө қоюлганы да калыстык болду. Эстелиги орнотулду. Айланасын тазалашиб, гүл коюшуп туршат. Чыгармачылыкка да берилген, кители көп окуган, ыр, аңгеме, макала жазып, райондук жана областтык басылмалардан чыгармалары байма-бай чыгып турчы экен.

КЫЗМАТКЕРЛЕРДИ ТАК ИШТӨӨГӨ ЧАҚЫРАТ

Т.Зулпуев атындагы айыл өкмөтү Ноокат шаарына жакын жайгашкан. Советбек Мурзакулов айылдын турмушун жакшыртууга, айрыкча айыл жана мал чарбасын, маданиятты жана экономиканы, курулушту жана соода тармагын өнүктүрүүгө өзүнүн салымын кошуп келе жатат. Эл арасында кадыр-баркы бар. Бирге иштешкен жамаатын ынтымактуулукка чакыруу менен бирге, ар бир кызматкерден өзүнүн ишин так аткарууну талап кылат. Айрыкча, айыл ичиндеги калктын талабын айыл башчылары жеринде чечүү зарып экендигин айтат.

Айыл өкмөтүнүн башчысы Советбек Мырза ички жана тышкы инвестиция тартуу долбоору менен иштешип, айылга инвесторлорду тартты. Айрыкча, элдин саламатыгын сактоого көп көңүл бурууда. Айыл өкмөтүнүн аймагындагы З айылга “Ас-салам” кайрымдуулук фонду тарабынан ФАПтар курулуп, пайдаланууга берилди. ПРООН эл аралык уому тарабынан жаштар учун футбол аянтчасы курулду.

Айылда эмгектенген мугалимдердин жана дарыгерлердин балдары учун 120 орундуу балдар бакчасы курулуп жатат, коронавирус пандемиясына байланыштуу курулуш иштери убактылуу токтоң турат.

Президентиң тарабынан “2020-жыл – региондорду өнүктүрүү, өлкөнү санариптештируү жана балдарды колдоо” жылы деп белгилендиди.

Айылдарды өнүктүрүүдө ар тарастан иш-чаралар көрүлүүдө. Бынылкы жылы 9 айылга таза суу долбоору киргизилген. Ал эми санариптештируү боюнча 12 километр аралыкка интернет байланыштарын жакшыртуу боюнча оптикалык кабель тартылды. 9 мектеп интернет байланышына киргизилди, 2 балдар бакчасын жана айыл өкмөтүнүн администрациясына видеокөзөмөл коюлду.

ТАЖРЫЙБАЛУУ АДИСТЕР ЭМГЕКТЕНИШЕТ

Айыл өкмөтүндө көп жылдардан бери эмгектенгендердин катарында айыл өкмөтүнүн башчысынын орун басары, көп жылдык тажрыйбасы бар Абдималик Эргешов, бир топ жылдардан бери эсепчи болуп иштеген, азыркы учурда эсепчинин жардамчысы Бусадат Мурзаева, башкы салыкчы Камчы Абдувалов, башкы эсепчи Альмажан уулу Нуралиев, социалдык кызметкер Мирбек Бакиров жана башка кызматкерлерди айттууга болот.

Айыл өкмөтүнүн имаратында “Бирдиктүү терезе” ачылган. Миңда эмгектенген кызметкерлер элдин суроо-талабын аткарышып, эл менен биргеликте иш алыш барышат. Салык төлөө, салык жыйымдары да аткарылууда.

Айылдан чыккан элим учун салымымды кошумун деген же ке ишкөрлөрдин саны да арбын. Аладын катарына Руслан Абдиевитов Өсөр айылна кичи футбол аянтчасын, Шайырбек Алимбаев Жатан айылна спорттук машыгуу залын курушууда.

Кирпич чыгаруучу З завод иштейт. Эген Жапаров, Гулам Токтосунов жана Абдинасир Шерматовдор жетектейт. Заводдо жумушсуз

жүргөн жаштар жумуш орду менен камсыздалган. Май куюучу 6 жай бар. 67 жерде соода-сатык иштери жүргүзүлөт.

БАМ КАНАЛЫНЫН СУУСУ АЗАЙБАЙТ

1985-жылдан бери БАМ каналы каралбай келген болчу. Каналдын узундугу 14,5 километрди түзөт. Каналды тоо этектеп кыркып 90 градус болгон бийиктиктен 2,5 километр аралыктағы жаңыдан

арык ачып, Кызыл-Бостон суу пайдалануучулар ассоциациясынын башчысы Маташ Маматкулов ишке түшүрдү. Мурда Кыркөл дарыясынан БАМга бурулган суунун көлөмү сугат мезгилинде жайындасты

азайып тартылып кетчү. Түшүмгө терс таасирин тийгизген учурлар көп болчу. Ал эми азыркы арыкка Кыркөл дарыясына булактардан аккан суулар кошулат. Ошондуктан, суунун көлөмү эч качан азайбайт.

Чарбалык субъектиде түнкү сугат маселеси колго алынган. Жийде-Арык суу пайдалануучулар ассоциациясынын башчысы Баатыр Ташматов. Суу келүүчү арыктар чабылып, ремонттолуп дыкандардын эккен эгиндерине кандырыла сугарылып, дан эгиндеринен жүгөрү, буудай жана картошканы мол алышып, кампалары данга толуп турган учурлары.

Суучулар Абдылда Калыев, Илияз Ганиев, Шермамат Маткеримовдордун да эмгектери мактоого татыктуу. Алар дыйкандарга сууну туура бөлүштүрүп берүүдө өздөрүнүн милдеттерин аткарышууда.

Айыл өкмөтү тарабынан тамчылатып сугаруу ыкмасы жакын жолгоюлган. Алмалык алынындагы 4 гектар жерге жеке ишкөр Таалайбек Жээналиев павлониянын көчтүн Болгария Республикасынан алыш келип ёстурууда. Келечекте мебель жасоону алдына максат кылышып койгондугун айтып кетүүгө болот.

СОЦИАЛДЫК КОЛДООЛОР КӨРСӨТҮЛҮҮДӨ

Айыл өкмөтүнүн социалдык кызметери Мирбек Бакиров аз камсыз болгон үй-булөлөргө, жетим балдарга айыл өкмөтүнүн бюджетинин эсебинен 14 000 сом, гуманитардык жардамдар, материалдык резервден, жеке демөөрчүлөр тарабынан азык-түлүк продукциясы берилгип жаткандыгын айтып берди. Жеке ишкөрлөр тарабынан 6 тоголок жетим балдарга ақчалай жардам көрсөтүлдү. Бул да болсо кайрымдуу, боорууда адамдардын көрсөткөн жардамы дег билбиз. Ноокат райондук статистикалык комитети тарабынан ақчалай жардамдар берилди.

Улуу Ата Мекендиң согуштун катышуучуларына, тылдын катышуучуларына ақчалай жардамдар көрсөтүлдү. Россия Федерациясынын жана Кыргыз Республикасынын медалдары тапшырылды.

Кызыл Жарым Ай коому тарабынан аз камсыз болгон 15 үй-булөгө азык-түлүк продукциясын, ЮСАИД эл аралык уому тарабынан кургак чук менен ооруган 22 жарангы азык-түлүк продукциясын беришти.

Кыргыз Республикасынын Жогорку Көнешинин депутаттары Т.Зулпукаров 90 кап ун, 200 литр май берсе, А.Сулайманов 2000 даана беткан берди.

Айыл аймагында ветеринардык сервистер иштейт. Ветеринардык дарыгерлер Сүйүн Абдайлиев, Абдыкерим Рахманбердиев, Бегали Кудайбердиев, Таалай Матисмановдор малдарды идентификациялоо иштерин толтуу менен аякташты.

**Бурма ЫСАКОВА,
Кыргызстан журналисттер
кошунунун мүчөсү**

Из калтыр бул дүйнөдө

“ЭСЕНБАЙДЫН ДҮЙНӨСҮ”

“Эркин Тоо” газитинде 2002-2005-жылдары башкы редактор болуп турган Эсенбай Калдаров арабызда болгондо 69 жашка толгондукун белгилемек экенбиз (23.08.1951- 22.10.2009).

Байкалбастан эле арабыздан кеткенине 11 жыл болуп калыптыр. Жакында эле “Улуу Тоолор” басмасынан “Эсенбайдын дүйнөсү” аттуу китең жарык көрдү. Китеңке ар кайсы жылдары, ар кайсы басылмаларга жарыяланган түрдүү жандагы материалдары топтолуп, эскерүүлөр менен коштолгон.

Кайсы тармакты албайлы катыра жашкан чыгаан журналист Э.Калдаров калеминин курчтугу, калыс ой-толгоолору менен башкалардан айырмаланып турчу. Эсекенин “эмгектери” кыргыз журналистикасынын тарыхын толуктоо менен жаш муундарга, өзгөчө журналист болом деген жаштарга өзүнчө эле окуу китеңи катары да кызмат кылат. Бул китеңти колго алганда биз Эсекемди эстей жүргүдөй элестери калды.

Кыргыз Республикасынын маданияттына эмгек сицирген ишмер, жазуучу, публицист, театр сынчысы Эсенбай Калдаров кыргыз журналистикасына кандай из калтырды? Бул суроого мына ушул китеңти барактап көрүп ынанымдуу жооп алууга болот. Айтмакчы, Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссия Калдаровдун ырлары менен тамсилдерин өзүнчө китең кылышын чыгарганын да кошумчалай кетели.

Асан ЖУНУСОВ

Китең - билим кенчи

М.Ю.Лермонтов

Таажывирусу тақандап, өлкөбүздө алгачкы карантин убак. Айлабызды таптай турдук, жең ичинен азыктүлүктөр кымбаттап. Кантсе да соода-сатык менен оокат кылган коңшу-колоңдорума миң-мертебе рахмат! Бир үйдө “Сүт, каймак, ун сатылса”, экинчи үйдө “Эт сатылам!”. Иши кылыш издегениң табылат. Таңга жуук “Эт сатылам!” деген үйгө жетип бардым. Эттерин камдап, жайып коюп, жаш келин столунун четинде калың китебин барактап олтуруптур. Китең дегенде эт-бетимен кеткен жайым, этти эсимден чыгардым: “Китең окуган жакшы келин турбайсыңбы. Кана, кайсы китеңти окуп жатасың?” деп чечекейим чеч болуп, китеңти колунан ала койдум. Аларын го алдым, бирок, көргөн көзүмө бир ишенип, бир ишенбей турдум.

Карыздарынды мына буга жаз, ал эми китеңти мага бер” десем кыйыктанбады. Ага баары бир сыйкантанды. Ток этери, каярыздарын тигил мен берген дептерге көчүрүп чыкканча чыпыйым чыгып, күтүп турдum.

Эми кокусунан колума тийген китеңтин жайын айтайын. Китең “М.Ю.Лермонтов” деп аталат. Орустун улуу классик ақыны Михаил Юрьевич Лермонтов-

ду улувуу муун, китеңкөй кыргыз эли жакшы билет. Союз учурунда окуу программына киргизилгендиң мектеп партасынан эле ақынды таанып, тамшашып ырларын жаттап айтчубуз. Кыскасы, мынданду тираж 30 жыл мурда, 1990-жылы Москвада “Правда” басмасынан 14 миллион нускада жарык көргөн М.Ю.Лермонтовдун 2-тандалма тому эжен. 2-тому драмалары менен прозаларынан турат. Айтальык, “Люди и страсти” трагедиясы, “Странный человек”, “Маскарад”, “Два брата” драмалары, “Вадим”, “Княгиня Лиговская” баш болгон прозалары, ж.б. кара сөздөрү топтолгон.

Бул колумдагы “М.Ю.Лермонтов” 14 миллион нусканын бири эле. Деги ээси ким эле? Буэт саткандарда кайдан адашып жүрөт?

**Радио (Токтобек 57) 60с.
0700515103**

Жазгул КЕНЖЕТАЕВА

21-АПРЕЛДИ УЛУТТУК АДАБИЯТ КҮНҮ ДЕП БЕЛГИЛӨӨ СУНУШТАЛУУДА

Бул тууралуу Улуттук жазуучулар союзунун төрагасы Нурлан Калыбеков билдириди. Эске салсак буга чейин 12-декабрь – символикалуу улуттук адабият күнү деп белгиленген. Бул күн Чыңгыз Айтматовдун туулган, ал эми Алыкул Осмоновдун дүйнөдөн өткөн күнү болгондуктан ушундай чечим кабыл алынган эле. “А бирок Айтматов дүйнөлүк киши болгондуктан адабиятка, ал тургай Алыкул Осмоновдагы көңүл белгүнбай калат экен. Ошондуктан 21-апрелде улуттук адабият күнү деп белгилөө боюнча сураныч, кайрылуу, сунуштар түшүп жатат. Эмнеге бул дата дегенде, Жазуучулар союзу 1934-жылы 21-апрелде ушулган. 12-декабрь Чыңгыз Айтматовдун күнү болуп кала берсе, адабият күнүн 21-апрелге которуу туура чечим болот”, - деген Калыбеков ЖМКлардын бирине берген маединде. Андан сырткары Калыбеков Улуттук жазуучулар союзунун “улуттук” деген статусуна юридикалык баа берүү карапы жатканы билдириди.

Жазгул КЕНЖЕТАЕВА

Ой то-боо!

АР БИР АДАМ ӨЗ ӨМҮРҮ ӨТКӨНЧӨ - 23600 ЛИТР ШИЛЕКЕЙ, 18000 ЛИТР ТЕР ЧЫГАРАТ

Бүгүнкү техника доорунда ар бир экинчи атуул мурдагыдай китеңканаларга барып, керектүү китеңтерин издең отурбастан, бардык керектүү маалыматтарын интернеттен эле таап алат. Бирок, алар компьютердин экранында турган маалыматтын жөнөкөй китеңтен окуганга караганда, 25%га жай кабыл алынаарын биле беришпейт.

Эркектерге караганда аялдар көздөрүн эки эсэ тез ирмешет, б.а. бир жылда 6205000 жолу көздөрүн ирмег, ар бир көз ирмем 0,3 секундга созулат. Ошондо ар бир жылда 21,5 күн көздөрү жумулган абалда болот. Өмүрү өткөнчө адам 23600 литр шилекей, 18000 литр тер чыгарат. Ал эми адамдын чачы бир сүткада – 0,3-0,35 мм ессө, бир жылда болгону 12 см есөт.

БУТ ТУУРАЛУУ УКМУШТАР

➤ Дүйнөдөгү эң чоң тамандын (36,5 см) ээси Султан Косен 59 размердеги бут кийим киет. ➤ Эң биринчи бут кийимди 5 000 000 жыл мурун Муз доорунда өлгөн жырткычтын төрисинен ултарышкан. Он бут, сол бут деген белгүнү 1818-жылы римдиктер тарабынан кабыл алынган. Бут кийимдин өлчөмү 1324-жылы Улуу Британиянын королу Эдвард II-нин тушунда салтанаттуу жарыяланган. Өлчөмдөр буудай данынын диаметри – 0,84 см менен айырмаланган.

➤ Бут кетменинде жайгашкан 250 000 тер бөздөри күнүнө 0,1 литр тер белгүн чыгарат. Орто эсеп менен алганда адам күнүнө 10 000 кадам жасайт. Өмүрүндө 185074 км жүрүш жасаса, бул сан жерди 4 айланып чыкканга барабар. Буттун тырмагы жылууда, кош бойлуулукта, еспүрүм куракта тез есөт.

Бактыбек ИМАМАДИЕВ

Эт саткандар жазарга кагаз таптай, китеңтин актاي, тексттер түшпөгөн жээктөрүнен “карзы алгандардын аты-жөнүн, ала турган акчаларынын суммаларын” балчайтышып жазып салышыптыр кашайгыр.

Иштин жайын түшүндүм. “Мен азыр...” деп үйүмө жүгүрдүм. Бир калың дептерди (общая тетрадды) алыш, кайра келдим.

Карыздарынды мына буга жаз, ал эми китеңти мага бер” десем кыйыктанбады. Ага баары бир сыйкантанды. Ток этери, каярыздарын тигил мен берген дептерге көчүрүп чыкканча чыпыйым чыгып, күтүп турдum.

Эми кокусунан колума тийген китеңтин жайын айтайын. Китең “М.Ю.Лермонтов” деп аталат. Орустун улуу классик ақыны Михаил Юрьевич Лермонтов-

ду улувуу муун, китеңкөй кыргыз эли жакшы билет. Союз учурунда окуу программына киргизилгендиң мектеп партасынан эле ақынды таанып, тамшашып ырларын жаттап айтчубуз. Кыскасы, мынданду тираж 30 жыл мурда, 1990-жылы Москвада “Правда” басмасынан 14 миллион нускада жарык көргөн М.Ю.Лермонтовдун 2-тандалма тому эжен. 2-тому драмалары менен прозаларынан турат. Айтальык, “Люди и страсти” трагедиясы, “Странный человек”, “Маскарад”, “Два брата” драмалары, “Вадим”, “Княгиня Лиговская” баш болгон прозалары, ж.б. кара сөздөрү топтолгон.

Бул колумдагы “М.Ю.Лермонтов” 14 миллион нусканын бири эле. Деги ээси ким эле? Буэт саткандарда кайдан адашып жүрөт?

Албетте, эми ээси мен. Мындан ары кор болбайт. Китеңкөй кеңчтеримдин туу башынан орун алды. Кана, кайсы пе-риште мени этке эле эмес, китеңке да касапчыларга жетелеп барды? Тобо, “Балыкчы балыкчыны алыстан көрөт” деген сөз төгүн жерден айттылбайт турбайбы.

Айчүрөк МАКЕШОВА

Краткий годовой отчет по ценным бумагам
ОАО «ЖАЛАЛАБАТЭЛЕКТРО»

за 2019 год

1. Данные об эмитенте.

- Полное и сокращенное наименование эмитента: Открытое акционерное общество «Жалалабатэлектро» (ОАО «ЖАЭ»).
- Организационно-правовая форма: Открытое акционерное общество.
- Юридический и почтовый адрес эмитента, номер телефона и телекса: 715660, Кыргызская Республика, Жалал-Абадская область, город Жалал-Абад, ул. Ленина, 159, тел.: (03722) 5-08-00, факс: (03722) 5-08-06.
- Основной вид деятельности: Покупка, транспортировка, распределение и продажа (в том числе экспорт) электроэнергии.

2. Количество владельцев ценных бумаг и работников эмитента.

Количество владельцев ценных бумаг на конец отчетного года	По состоянию на 31.12.2019 г. – 19870 акц.
Количество работников эмитента на конец отчетного периода	По состоянию на 31.12.2019 г. – 1506 чел.

- 3. Список юридических лиц, в которых данный эмитент владеет 5 процентами и более уставного капитала: нет.
- 4. Информация о существенных фактах (далее факт), затрагивающих деятельность эмитента ценных бумаг в отчетном периоде:
 - 4.1. На внеочередном общем собрании акционеров от 11 января 2019 года были прекращены полномочия членов Совета директоров Общества Есенбаевой Бакыт Усенбековны, Козубаева Эралы Исмаиловича. Также избраны в состав Совета директоров 1. Садыков Нурлан Маткасымович, 2. Есенбаева Бакыт Усенбековна, 3. Садыков Рустам Гусейнович.
 - 4.2. На внеочередном общем собрании акционеров от 18 февраля 2019 года был утвержден бюджет ОАО «Жалалабатэлектро» на 2018 год с учетом внесенных изменений, также досрочно прекращены полномочия члена Ревизионной комиссии Общества Астапаева К.М.
 - 4.3. На внеочередном общем собрании акционеров от 1 апреля 2019 года был утвержден независимый аудитор Общества на 2018 год и определен размер оплаты услуг аудитора.
 - 4.4. На годовом общем собрании акционеров от 24 апреля 2019 года досрочно прекращены полномочия члена Совета директоров Общества Садыкова Н.М. и избран член Совета директоров Общества Тургунов Р.Ю.
- 4.5. Из состава Ревизионной комиссии были выведены:
 - 1. Шайлообек уулу Нурбек, 2. Сыдыгалиев Ильгиз Манатбекович.
 - В состав Ревизионной комиссии были введены:
 - 1. Акжолов Рустам Маматразакович, 2. Сыдыгалиев Ильгиз Манатбекович, 3. Байсымаков Мирлан Маликжоомартович.
- 4.6. На внеочередном общем собрании акционеров от 27 декабря 2019 года были досрочно прекращены полномочия членов Совета директоров Общества Есенбаевой Б.У., Садыкова Р.Г. и Тургунова Р.Ю., избраны в состав Совета директоров Общества – Есенбаева Б.У., Суеркулов Э.С., Торокулов Б.Т., Тургунов Р.Ю., Сатаров А.С.
- 5. Финансовая отчетность ОАО «Жалалабатэлектро» за 2019 год.

Сведения, включаемые в бухгалтерский баланс:

Код		На начало отчетного периода	На конец отчетного периода
	Активы		
(010)	1. Оборотные активы	231279,4	140209,80
(020)	2. Внеоборотные активы	817855,40	893087,40
(030)	3. Долгосрочная дебиторская задолженность	-	-
(040)	4. Краткосрочная дебиторская задолженность	70826,80	43372,00
(050)	Итого: активы (010+020+030+040)	1119961,60	1076669,20
	Обязательства и капитал		
(060)	1. Краткосрочные обязательства	664692,00	772276,10
(070)	2. Долгосрочные обязательства	473963,20	210971,50
(080)	Итого: обязательства (060+070)	1138655,20	983247,60
(090)	Собственный капитал	-18693,60	93421,60
	1. Уставный капитал	212618,10	212618,10
	2. Дополнительный оплаченный капитал		
	3. Нераспределенная прибыль		
	4. Резервный капитал		
(100)	Итого: обязательства и собственный капитал (060+070+090)	1119961,60	1076669,20

2) Сведения, включаемые в отчет о прибылях и убытках

Код		На начало отчетного периода	На конец отчетного периода
(010)	Валовая прибыль	399530,70	405614,10
(020)	Доходы и расходы от прочей операционной деятельности (доходы - расходы)	35977,30	27955,20
(030)	Операционные расходы	351695,60	308276,80
(040)	Прибыль/убыток от операционной деятельности (010+020-030)	83812,40	125292,5
(050)	Доходы и расходы от неоперационной деятельности	-12965,9	-68735,4

ИЗВЕЩЕНИЕ
Специальный администратор ОсОО «Глобал Корумтор Майнинг» - банкрот
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже имущественного комплекса ОсОО «Глобал Корумтор Майнинг» - банкрот, находящихся по адресу: Таласская область, Кара-Бууринский район, горный массив (Корумтор).
Лот №1

№	Наименование	кол-во	цена	примечание
1	Здания и сооружения	5	811 971,00	Удов.
2	Производственное оборудование	4	99 019,00	Удов.
3	Конторское оборудование	4	62 661,00	Удов.
4	Мебель и принадлежности	1	3 500,00	Удов.
5	Прочие вспомогательные материалы	5	102 290,00	Удов.

Аукцион состоится 3 сентября 2020 года в 14.00 часов по адресу: г.Бишкек, ул.Бакаева, 176.
 К участию допускаются юридические и физические лица, внесшие 10% гарантийный взнос на расчетный счет либо в кассу ОсОО «Глобал Корумтор Майнинг» - банкрот.

Банковские реквизиты: ОАО «Оптима Банк» р/счет- 1092205157990186, БИК филиала: 109022 Последний день приема заявок 1 сентября 2020 года.

Конкретные сведения по имуществу ОсОО «Глобал Корумтор Майнинг» - банкрот можно получить по адресу: г. Бишкек, ул. Бакаева, 176. Участник должен обязательно ознакомиться регламентом проведения аукциона. Заявки на участие в аукционе принимаются ежедневно (кроме субботы и воскресения) с 10.00 до 17.00 часов. Телефон для справок: (0559) 73-29-43.

H-838

ПССИ Свердловского района г.Бишкек
ОБЪЯВЛЯЕТ ПЕРВИЧНЫЕ ПУБЛИЧНЫЕ ТОРГИ

на недвижимое имущество: жилой дом, полезной площадью - 170,0 кв.м., жилой площадью - 129,5 кв.м., на земельном участке мерою - 250 кв.м., расположенный по адресу: г.Бишкек, улица Дачная, дом 9 «В», принадлежащий на праве собственности Медеркулову Болоту Тороевичу.

Первичные публичные торги на вышеуказанный жилой дом состоятся 30 сентября 2020 г. в 10.00 часов по адресу: г.Бишкек, улица Дачная, дом 9 «В», с начальной (стартовой) продажной ценой 2 543 400 (два миллиона пятьсот сорок три тысячи четыреста) сом.

Лицам, желающим принять участие в торгах необходимо внести 5% от стоимости вышеуказанного имущества за день до начала торгов на депозитный счет ПССИ Свердловского района г. Бишкек - Центральное казначейство Министерство финансов КР БИК 440204, р/с 4402042100000489, код платежа 14511900.

Обращаться судебному исполнителю Сыдыкбаеву Э.И. по тел.: 68-11-82, (0550) 82-63-47.

C-828

COVID-19 шектелген же тастықталган адамдарга үйдө кам көрүү.

Өзүңүзгө жана үй-бүлөңүзгө кам көрүңүз.

Камкорчулар үчүн.

Адам эс алып, кеп суюктук ичиш, пайдалуу тамак жеп жаткандыгын текшериниз.

Ооруулу адам менен бир бөлмөдө отурганда, медициналык бет капты кийиниз. Бет капты кийип жүргөн учурда ага же бетиңизге тийбениз, андан кийин аны ыргытып жибериниз.

Колунузду самындал, суу же спирт менен жууп турунуз, айрыкча:

- * ооруулу адам же анын айланы-чөйресүү менен байланышунун ар кандай турүнен кийин
- * тамак даярдоонун алдында, тамак учурунда жана андан кийин
- * тамактанардан мурун
- * даараткананы колдонгондон кийин

Ооруулу адам үчүн атايын белүнгөн идиштерди, чейчөктерди, сүлгүнү жана шайшептерди колдонуп, аларды ал адам колдонгондон кийин самындал жууп алыңыз.

Ооруулу тез-тез тийип же кармаган нерселерди жана буюмдарды, күн сайын тазалап, дезинфекцияланыз.

COVID-19 шектелген же тастықталган адамдарга үйдө кам көрүү.

Өзүңүзгө жана үй-бүлөңүзгө кам көрүңүз.

Үй-бүлөнүн бардык мүчөлөрү

Колунузду самындал жууп турунуз, айрыкча:

- * жөтөлгөндөн же чүчкүргөндөн кийин
- * тамак даярдоонун алдында, тамак учурунда жана андан кийин
- * тамактанардан мурун
- * даараткананы колдонгондон кийин
- * ооруулу адамга кам көргөнгө чейин жана андан кийин
- * колдор кир болуп калганды

Ооруулу адам менен ашыкча байланышудан алыс болунуз жана идиш-аяк, суусундук жана сүлгү сыйктуу буюмдарды бөлүшпөнүз

Жөтөлгөндө же чүчкүргөндө, оозунузду жана мурдуңзуду бүгүлгөн чыканак менен жаал же бир жолу колдонула турган аярчымдарды колдонуп андан соң аны сөзсүз таштандыга ыргытып коюңуз.

Дененин ысып кетиши, дем алуусу начарлап, жөтөлүү сыйктуу белгилердин бардыгын байкасаныз, тезинен медициналык кызметкүүч кайрылыңыз.

COVID-19

ӨЗ ДЕН СООЛУГУҢА ӨЗҮҢ КАМ КӨР!

World Health Organization

U.S. Embassy in the Kyrgyz Republic

2019-nCoV тутангандар учурда стресс менен күрөшүү.

Кризис учурунда стресс, кайгыруу, баш аламандык, коркуу сезими же ачуулануу бул кадимки эле адаттагы нерсе. Бул учурда жакын адамдар менен маектешүү жардам берет. Мисалы, достор жана үй-бүлө.

Эгер үйдө болуу керек болсо, сергек жашоо ёткөрүү, туура тамактануу жана уктоо, көнүгүүлөрдү жасоо, ошондой эле жакын адамыңыз менен социалдык тармактар аркылуу байланышып туроо зарыл.

Эмоциага алдырып, тамеки чегүүдөн, алкоголь же башка баңгизаттарды колдонуудан алыс болунуз. Эгерде сиз моралдык жактан чөгүп жаткан болсоңуз, медициналык адис же көнөшчи менен сүйлөшүңүз. Менталдык дән-соолуука болгон мүктаждыктарга жардам алуу үчүн кайда баруу жана кимге кайрылуу жөнүндө план түзүңүз.

Фактылар менен кабардар болуп туроо абыз. Өзүңүздүн саламаттыгызызды оорудан алдын алуу же текшерүү үчүн ишенимдүү булактардан сизге керек маалыматтарды окуп турсаңыз, бул сактык чаралары болуп саналат. Мисалы, БДСУ веб-сайты, жергиликтүү штат же саламаттык сактоо министрлигинин сайты.

Маалымат каражаттарында кайгылуу кабарларды сиз жана үй-бүлөнүз окуп тынчсызданып, көнүлүнүзду оорууп жаткан болсо, анда аны көрүүнү чектөө – бул эң туура жол болуп саналат.

Ковид-19 вирусу тутангандар чейин ар кыйынчылыктарды кандай жөнүп келген болсоңуз, ошол көндүмдөрдү эске алуу менен эмоциязызды башкара билесиз.

ФАКТ

Спирт ичимдиктерин колдонуу дән-соолууңузга зыян келтируү коркунучтуу болушу мүмкүн.

World Health Organization

U.S. Embassy in the Kyrgyz Republic

Жок, антибиотиктер вирустарга каршы эмес, бактериялар гана. Коронавирус - бул вирус, ошондуктан антибиотиктерди колдонуп алдын алуу же дарылоо жолдорунан баш тартуу керек. Эгер сиз коронавирус симптому менен ооруулана жаткырылсаныз, анда сиз антибиотиктерди кабыл алсаңыз болот, анткени бактериялык ко-инфекция болушу мүмкүн.

World Health Organization

OO Lusinna Malana

U.S. Embassy in the Kyrgyz Republic

СУРОО

Коронавирустун алдын алуу жана дарылоо үчүн антибиотиктер натыйжалуубу?

